PROGRAMACIÓN DE 2º DE EDUCACIÓN PRIMARIA- *CURSO 2022/2023*

CEIP RAQUEL CAMACHO

Tareixa González Guisán
En substitución: Isabel Ignacio Martínez
Susana Rodríguez Martínez

OBXECTIVOS DA ETAPA

Segundo recolle o DECRETO 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia estes son os obxectivos da etapa como marco referencial para o noso nivel.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan: a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática. b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor. c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan. d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos. e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas. f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás. g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá. h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia. i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran. j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais. k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social. l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado. m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual. n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico. o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

LINGUAS

- Recoñecemento e uso correcto dos sinfóns. A nivel oral e escrito.

- Produción, a partir de modelos dados.

- Escritura con corrección dunha oración (copia ou creada).

- Desenvolvemento das destrezas e as competencias lingüísticas orais do nivel a través do uso da lingua.

- Xeneralización do aprendido nos seus escritos e na súa producción oral.

- Creación de oracións con crecente dificultade.

- Comprensión e expresión de textos orais sinxelos de diferente tipoloxía.

- Produción escrita de pequenos textos de maneira coherente e coa corrección ortográfica axeitado ao seu nivel.

- Recoñecemento e identificación das diferentes clases de palabras: Nomes, verbos e o tempo (presente,pasado,futuro), adxectivos, pronomes e artigos.

- Lectura en voz alta sen dificultade textos apropiados á súa idade.

- Expresión e interacción correcta e con fluidez nas situacións comunicativas.

MATEMÁTICAS

- Construción números ata o 1.000.

- Identificación das cantidades ata o millar e asociar á súa grafía.

- Comprensión e emprego da centena ata chegar a ler, escribir e ordear números ata o 1.000.

- Resolución de operacións de sumas e restas en horizontal e en vertical, de unha e dúas cifras.

- Resolución de sumas e restas levando.

- Identificación de números pares e impares.

- Recoñecemento e emprego dos números ordinais.

- Recoñecemento das moedas.

- Análise e comprensión dos enunciados dos problemas sinxelos de xeito autónomo.

-Realización de operacións con números naturais: adición, substración e inicio á multiplicación.

- Recoñecemento de diferentes medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo.

- Coñecemento e identificación dos elementos básicos dos corpos xeométricos.

- Interpretar gráficas sinxelas extraendo a información explícita.

CIENCIAS SOCIAIS

-Identificación dos elementos principais do medio natural, partindo do próximo ao afastado a través da observación.

-Identificación dos elementos e recursos fundamentais do medio natural e a súa relación coa vida das persoas, tomando conciencia da necesidade do seu uso responsable.

-Diferenciación entre os elementos naturais e os elementos construídos polo home no seu contorno máis próximo, valorando o impacto dalgunhas actividades humanas sobre o medio.

-Observación, indagación e coñecemento dalgunhas características do Sol, a Lúa e as estrelas, describindo algúns fenómenos cotiáns como o día e a noite.

-Orde e secuenciación temporal dalgúns feitos relevantes da vida familiar ou do contorno máis próximo, utilizando métodos sinxelos de observación e unidades de medida temporais básicas (día, semana, mes, ano).

-Iniciación a reconstrución da memoria do pasado próximo, partindo de fontes familiares.

-Utilización do calendario, como representación do paso do tempo, localizando nel meses, días ou datas significativas.

-Coñecemento das estacións do ano (Primavera, verán, outono, inverno) e o que distingue a unhas doutras.

-Identificación dos medios de transporte máis comúns do contorno E recoñecer os diferentes modos de desprazarse dos seres humanos ao longo da historia.

- Identificación dos movementos da Terra: o día e a noite; as estacións do ano.

- Coñecemento dos diferentes elementos da paisaxe: naturais e artificiais.

- Recoñecemento de hábitos que nos axudan a conservar a paisaxe.

- Coñecemento do ciclo da auga.

- Adquirisición de hábitos para o aforro da auga.

- Coñecemento dos distintos tipos de barrio.

- Identificación dalgúns servizos municipais.

- Coñecemento do concepto de agricultura e recoñecer o traballo do agricultor.

- Identificación do concepto de gandería e recoñecer o traballo do gandeiro.

- Coñecemento do concepto de pesca e recoñecer o traballo de pescador.

- Establecemento das relacións temporais entre os días, as semanas, os meses e os anos.

- Recoñecemento da importancia dos avances tecnolóxicos para a mellora da calidade de vida.

CIENCIAS NATURAIS

- Realización de preguntas adecuadas para obter información dunha observación.

- Recoñecemento e clasificación con criterios elementais dos animais más relevantes do seu contorno, así como algunhas outras especies coñecidas aplicando a información obtida a través de diversos medios.

- Comunicación dos resultados dun pequeno traballo de forma oral e escrita.

- Clasificación dos distintos tipos de materiais segundo criterios elementais.

- Recoñecemento e descrición dos cambios observables en obxectos e amateria tales como oxidación, sequidade, cambio de tamaño, cor, propiedades e estado.

- Coñecemento e valoración da importancia de adoptar medidas de aforro enerxético e de protección do medio.

- Coñecemento das máquinas e obxectos simples habituais da súa contorna explicando como funcionan e para que serven.

- Identificación, coñecemento e nomeamento dalgunhas das principais profesións recoñecendo a súa importancia e as responsabilidades que desempeñan as persoas do contorno.

- Iniciación no coidado da seguridade persoal, no uso de materiais, substancias e ferramentas de forma segura na aula e no centro.

- Avance na orientación no espazo e en espazos máis amplos.

- Coñecemento do esqueleto e nomeamento dos ósos máis importantes.

- Coñecemento das articulacións do corpo e relacionalas cos movementos corporais.

- Coñecemento dos alimentos axeitados para un menú equilibrado.

- Manifestación de interese pola conservación dos animais e o seu hábitat, e coñecemento da importancia de protexer animais en perigo de extinción.

- Coñecemento as partes das plantas e as súas funcións.

- Comprensión da utilidade das ferramentas e as máquinas nos traballos das persoas.

- Comprensión da idea xeral e as informacións específicas máis relevantes de textos orais relacionados cos alimentos.
- Descrición de alimentos e indicar e describir gustos alimentarios persoais.
- Descrición onde viven e explicar as diferenzas principais en relación con outros lugares onde viven outras persoas.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

A través dos cales comprobaremos o grao de adquisición dos contidos e o grao de desenvolvemento das Competencias Básicas para o nivel no marco da etapa, Educación Primaria. Que como constan no Artigo nº5 do *DECRETO 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia* son as seguintes:

– 1º. Comunicación lingüística (CCL).

– 2º. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).

– 3º. Competencia dixital (CD).

– 4º. Aprender a aprender (CAA).

– 5º. Competencias sociais e cívicas (CSC).

– 6º. Sentido de iniciativa e espíritu emprendedor (CSIEE).

– 7º. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

LINGUAS

- Recoñecer e usar correctamente os sinfóns. A nivel oral e escrito.
- Producir, a partir de modelos dados.
- Escribir con corrección unha oración (copia ou creada).
- Desenvolver as destrezas e as competencias lingüísticas orais do nivel a través do uso da lingua.
- Xeneralizar o aprendido nos seus escritos e na súa produción oral.
- Crear oracións con crecente dificultade.
- Comprender e expresar textos orais sinxelos de diferente tipoloxía.
- Producir pequenos textos escritos de maneira coherente e coa corrección ortográfica axeitada ao seu nivel.
- Recoñecer e identificar diferentes clases de palabras: Nomes, verbos e o tempo (presente,pasado,futuro), adxectivos, pronomes e artigos.
- Ler en voz alta sen dificultade textos apropiados á súa idade.
- Expresar e interaccionar correctamente e con fluidez nas situacións comunicativas.

MATEMÁTICAS

- Construír números ata o 1.000.
- Identificar cantidades ata o millar e as asocia á súa grafía.
- Comprender e empregar a centena ata chegar a ler, escribir e ordear números ata o 1.000.
- Resolver operacións de sumas e restas en horizontal e en vertical, de unha e dúas cifras.
- Resolver sumas e restas levando.
- Identificar números pares e impares.
- Recoñecer e empregar os números ordinais.
- Recoñecer as moedas.
- Analizar e comprender os enunciados dos problemas sinxelos.
- Realizar operacións con números naturais: adición, substración e inicio á multiplicación.
- Recoñecer diferentes medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo.
- Coñecer e identificar os elementos básicos dos corpos xeométricos.
- Interpretar gráficas sinxelas extraendo a información explícita.

CIENCIAS SOCIAIS

-Identificar os elementos principais do medio natural, partindo do próximo ao afastado a través da observación.

-Identificar os elementos e recursos fundamentais do medio natural e a súa relación coa vida das persoas, tomando conciencia da necesidade do seu uso responsable.

-Diferenciar os elementos naturais e dos elementos construidos polo home no seu contorno máis próximo, valorando o impacto dalgunhas actividades humanas sobre o medio.

-Observar, indagar e coñecer dalgunhas características do Sol, a Lúa e as estrelas, describindo algúns fenómenos cotiáns como o día e a noite.

-Ordear e secuenciar temporalmente algúns feitos relevantes da vida familiar ou do contorno máis próximo, utilizando métodos sinxelos de observación e unidades de medida temporais básicas (día, semana, mes, ano).

-Iniciarse na reconstrución da memoria do pasado próximo, partindo de fontes familiares.

-Utilizar o calendario como representación do paso do tempo, localizando nel meses, días ou datas significativas.

-Coñecer as estacións do ano (Primavera, verán, outono, inverno) e o que distingue a unhas doutras.

-Identificar os medios de transporte máis comúns do contorno e recoñece os diferentes modos de desprazarse dos seres humanos ao longo da historia.

- Identifica os movementos da Terra: o día e a noite; as estacións do ano.

- Coñecer os diferentes elementos da paisaxe: naturais e artificiais.

- Recoñecer hábitos que nos axudan a conservar a paisaxe.

- Coñecer o ciclo da auga.

- Adquirir hábitos para o aforro da auga.

- Coñecer os distintos tipos de barrio.

- Identificar algúns servizos municipais.

- Coñecer o concepto de agricultura e recoñece o traballo do agricultor.

- Identificar o concepto de gandería e recoñece o traballo do gandeiro.

- Coñecer o concepto de pesca e recoñece o traballo de pescador.

- Establecer relacións temporais entre os días, as semanas, os meses e os anos.

- Recoñecer a importancia dos avances tecnolóxicos para a mellora da calidade de vida.

CIENCIAS NATURAIS

- Realizar preguntas adecuadas para obter información dunha observación.

- Recoñecer e clasificar con criterios elementais os animais máis relevantes do seu contorno, así como algunhas outras especies coñecidas aplicando a información obtida a través de diversos medios.

- Comunicar os resultados dun pequeno traballo de forma oral e escrita.

- Clasificar os distintos tipos de materiais segundo criterios elementais.

- Recoñecer e describir os cambios observables en obxectos e a materia tales como oxidación, sequidade, cambio de tamaño, cor, propiedades e estado.

- Coñecer e valorar a importancia de adoptar medidas de aforro enerxético e de protección do medio.

- Coñecer as máquinas e obxectos simples habituais da súa contorna explicando como funcionan e para que serven.

- Identificar, coñecer e nomear algunhas das principais profesións recoñecendo a súa importancia e as responsabilidades que desempeñan as persoas do contorno.

- Iniciarse no coidado da seguridade persoal, no uso de materiais, substancias e ferramentas de forma segura na aula e no centro.

- Avanzar na orientación no espazo e en espazos máis amplos.

- Coñecer o esqueleto e nomear os ósos máis importantes.

- Coñecer as articulacións do corpo e relacionalas cos movementos corporais.

- Coñecer os alimentos axeitados para un menú equilibrado.

- Manifestar interese pola conservación dos animais e o seu hábitat, e coñece a importancia de protexer animais en perigo de extinción.

- Coñecer as partes das plantas e as súas funcións.

- Comprender a utilidade das ferramentas e as máquinas nos traballos das persoas.

- Comprender a idea xeral e as informacións específicas máis relevantes de textos orais relacionados cos alimentos.
- Describir alimentos e indica e describe gustos alimentarios persoais.
- Describir onde viven e explicar as diferenzas principais en relación con outros lugares onde viven outras persoas.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

LINGUAS

- Recoñece e usa correctamente os sinfóns. A nivel oral e escrito.
- Produce, a partir de modelos dados.
- Escribe con corrección unha oración (copia ou creada).
- Desenvolve as destrezas e as competencias lingüísticas orais do nivel a través do uso da lingua.
- Xeneraliza o aprendido nos seus escritos e na súa producción oral.
- Crea oracións con crecente dificultade.
- Comprende e expresa textos orais sinxelos de diferente tipoloxía.
- Produce pequenos textos escritos de maneira coherente e coa corrección ortográfica axeitada ao seu nivel.
- Recoñece e identifica diferentes clases de palabras: Nomes, verbos e o tempo (presente,pasado,futuro), adxectivos, pronomes e artigos.
- Le en voz alta sen dificultade textos apropiados á súa idade.
- Expresa e interacciona correctamente e con fluidez nas situacións comunicativas.

MATEMÁTICAS

- Constrúe números ata o 1.000.
- Identifica cantidades ata o millar e as asocia á súa grafía.
- Comprende e emprega a centena ata chegar a ler, escribir e ordear números ata o 1.000.
- Resolve operacións de sumas e restas en horizontal e en vertical, de unha e dúas cifras.
- Resolve sumas e restas levando.
- Identifica números pares e impares.
- Recoñece e emprega os números ordinais.
- Recoñece as moedas.
- Analiza e comprende os enunciados dos problemas sinxelos.
- Realiza operacións con números naturais: adición, substración e inicio á multiplicación.
- Recoñece diferentes medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo.
- Coñece e identifica os elementos básicos dos corpos xeométricos.
- Interpreta gráficas sinxelas extraendo a información explícita.

CIENCIAS SOCIAIS

-Identifica os elementos principais do medio natural, partindo do próximo ao afastado a través da observación.

-Identifica os elementos e recursos fundamentais do medio natural e a súa relación coa vida das persoas, tomando conciencia da necesidade do seu uso responsable.

-Diferencia os elementos naturais e dos elementos construidos polo home no seu contorno máis próximo, valorando o impacto dalgunhas actividades humanas sobre o medio.

-Observa, indaga e coñece dalgunhas características do Sol, a Lúa e as estrelas, describindo algúns fenómenos cotiáns como o día e a noite.

-Ordea e secuencia temporalmente algúns feitos relevantes da vida familiar ou do contorno máis próximo, utilizando métodos sinxelos de observación e unidades de medida temporais básicas (día, semana, mes, ano).

-Iníciase na reconstrución da memoria do pasado próximo, partindo de fontes familiares.

-Utiliza o calendario como representación do paso do tempo, localizando nel meses, días ou datas significativas.

-Coñece as estacións do ano (Primavera, verán, outono, inverno) e o que distingue a unhas doutras.

-Identifica os medios de transporte máis comúns do contorno e recoñece os diferentes modos de desprazarse dos seres humanos ao longo da historia.

- Identifica os movementos da Terra: o día e a noite; as estacións do ano.

- Coñece os diferentes elementos da paisaxe: naturais e artificiais.

- Recoñece hábitos que nos axudan a conservar a paisaxe.

- Coñece o ciclo da auga.

- Adquire hábitos para o aforro da auga.

- Coñece os distintos tipos de barrio.

- Identifica algúns servizos municipais.

- Coñece o concepto de agricultura e recoñece o traballo do agricultor.

- Identifica o concepto de gandería e recoñece o traballo do gandeiro.

- Coñece o concepto de pesca e recoñece o traballo de pescador.

- Establece relacións temporais entre os días, as semanas, os meses e os anos.

- Recoñece a importancia dos avances tecnolóxicos para a mellora da calidade de vida.

CIENCIAS NATURAIS

- Realiza preguntas adecuadas para obter información dunha observación.

- Recoñece e clasifica con criterios elementais os animais más relevantes do seu contorno, así como algunhas outras especies coñecidas aplicando a información obtida a través de diversos medios.

- Comunica os resultados dun pequeno traballo de forma oral e escrita.

- Clasifica os distintos tipos de materiais segundo criterios elementais.
- Recoñece e describe os cambios observables en obxectos e a materia tales como oxidación, sequidade, cambio de tamaño, cor, propiedades e estado.

- Coñece e valora a importancia de adoptar medidas de aforro enerxético e de protección do medio.

- Coñece as máquinas e obxectos simples habituais da súa contorna explicando como funcionan e para que serven.

- Identifica, coñece e nomea algunhas das principais profesións recoñecendo a súa importancia e as responsabilidades que desempeñan as persoas do contorno.

- Iníciase no coidado da seguridade persoal, no uso de materiais, substancias e ferramentas de forma segura na aula e no centro.

- Avanza na orientación no espazo e en espazos máis amplos.

- Coñece o esqueleto e nomear os ósos máis importantes.

- Coñece as articulacións do corpo e relacionalas cos movementos corporais.

- Coñecer os alimentos axeitados para un menú equilibrado.

- Manifesta interese pola conservación dos animais e o seu hábitat, e coñece a importancia de protexer animais en perigo de extinción.

- Coñece as partes das plantas e as súas funcións.

- Comprende a utilidade das ferramentas e as máquinas nos traballos das persoas.

- Comprende a idea xeral e as informacións específicas máis relevantes de textos orais relacionados cos alimentos.
- Describe alimentos e indica e describe gustos alimentarios persoais.
- Describe onde viven e explica as diferenzas principais en relación con outros lugares onde viven outras persoas.

PLASTICA

OBXECTIVOS CURRICULARES DE ÁREA

1. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

2. Desenvolver hábitos de traballo individuale de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espiritu emprendedor.

3. Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito critico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

4. Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

TRIMESTRE 1				
Obxectivos	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Competencias**
- Explorar e utilizar materiais diversos como complemento no acabado de modelos. - Observar, interiorizar e representar as partes e os trazos da figura humana. - Seleccionar as características máis útiles e axeitadas para o desenvolvemento da actividad artística expresiva respecto á representación da propia figura humana. - describir as formas e as cores esenciais das cabezas dalgúns animais. -Explorar ludicamente as distintas clases de animais e situalos no medio no que se desenvolven. - Gozar realizando creacións artísticas propias a partir de trazos sinxelos e	- Figura humana: a cabeza e o tronco. A vestimenta. - Animais: cabeza e corpo de mamíferos. Anfibios. Peixes. - Plantas: acio, follas, flores, amorodo, hábitat de animais. - Obxectos: con forma redonda e rectangular. - Paisaxe: sol, ceo, paisaxe de montaña, fondo mariño. - Creatividade: animais creativos.	- Observar un modelo e complétalo debidamente. - É capaz de interpretar plasticamente a expresión e o movemento dos sinxelos modelos suxeridos. - Recoñecer as principais partes da figura humana e a súa correlación con outras. - Observar as formas elementais como base do debuxo caracterizador das cabezas de distintas especies animais. - Saber colocar con precisión os distintos elementos que conforman o corpo dun animal e verbalizar o medio en que se desenvolve. - Buscar un óptimo resultado cando recorta as pezas que formarán o crebacabezas suxerido. - Gozar creando e sinalizando distintos tipos de flores e comparándoas despois coas da natureza.	- Observa un modelo e complétao debidamente. - É capaz de interpretar plasticamente a expresión e o movemento dos sinxelos modelos suxeridos. - Recoñece as principais partes da figura humana e a súa correlación con outras. - Observa as formas elementais como base do debuxo caracterizador das cabezas de distintas especies animais. - Sabe colocar con precisión os distintos elementos que conforman o corpo dun animal e verbaliza o medio en que se desenvolve. - Busca un óptimo resultado cando recorta as pezas que formarán o crebaca-	- CCEC - CSC - CAA - CCL - CMCCT - CSIEE - CD

parecidos. - Identificar formas de cores experimentando con elas de modo lúdico. - Analizar as formas básicas que conteñen a determinados obxetos e convertelos noutros que sexan completamente diferentes. - Discriminar e apreciar as diferentes formas de debuxar e colorear elementos, así como os diferentes detalles que os caracterizan. - Observar e diferenciar as caracteristicas visuais e estéticas de figuras vestidas para ser capaz de incorporarlas a outros modelos similares. - Diferenciar as caracteristicas visuais significativas na percepción de distintas situacións relacionadas		- Analizar as formas básicas dos obxetos e con elas crea outros novos. - Distinguir e apreciar os distintos detalles que caracterizan a varios modelos facéndoos diferentes a pesar de ter idéntica forma básica. - Imaxinar seres fantásticos ou reais a partir de trazos moi sinxelos. - Discriminar con facilidade os elementos que caracterizan a modelos dados e completar outros segundo as súas preferencias. - Captar imaxes da natureza relacionadas co tempo atmosférico, así como as cores que se aplican para caracterizalas, e compáralas coas situacións reais. - Observar con detenemento as características que conforman os obsetos, e é capaz de interesarse na realización doutros, productos da súa propia imaxinación. Recoñecer e sitúa os elementos característicos dunha paisaxe de	bezas suxerido. - Goza creando e sinalizando distintos tipos de flores e comparándoas despois coas da natureza. - Analiza as formas básicas dos obxetos e con elas crea outros novos. - Distingue e aprecia os distintos detalles que caracterizan a varios modelos facéndoos diferentes a pesar de ter idéntica forma básica. - Imaxina seres fantásticos ou reais a partir de trazos moi sinxelos. - Discrimina con facilidade os elementos que caracterizan a modelos dados e completa outros segundo as súas preferencias. - Capta imaxes da natureza relacionadas co tempo atmosférico, así como as cores que se aplican para caracterizalas, e compára-	

co tempo atmosferico. - Observar e discriminar os trazos de determinados obxetos para crear outros novos a partir deles. - Explorar e utilizar materiais plásticos con precisión. - Identificar os elementos propios dunha determinada paisaxe de montaña e situalos superpoñéndoos de forma correcta. - Describir as caracteristicas esenciais dos esquemas básicos de diferentes tipos de follas e representalas convenientemente. - Analizar distintas clases de animais mamíferos e diferenciar a súa forma, o seu desprazamento, o medio no que viven.... - Utilizar novas técnicas		montaña de modo que se perciban os distintos planos. - Identificar distintos tipos de follas, e é capaz de debuxalas e colorealas cos tons máis acordes, fixandose nos detalles. - Recoñecer os animais do ámbito e colorea as súas cubertas imitando os modelos. - Coñecer as calidades moldeables do algodón e obter resultados plásticos axeitados. - Aplicar as témperas sobre un modelo observado previamente buscando un resultado esteticamente apreciable. - Colorear os modelos que se lle ofrecen seguindo a orde paulatina das indicacións que se lle dan respecto ao uso edas ceras. - Colorear harmoniosamente os elementos dunha composición, recórtalos con exactitude e despois colócalos no lugar axeitado.	as coas situacións reais. - Observa con detenemento as características que conforman os obsetos, e é capaz de interesarse na realización doutros, productos da súa propia imaxinación. Recoñece e sitúa os elementos característicos dunha paisaxe de montaña de modo que se perciban os distintos planos. - Identifica distintos tipos de follas, e é capaz de debuxalas e colorealas cos tons máis acordes, fixandose nos detalles. - Recoñece os animais do ámbito e colorea as súas cubertas imitando os modelos. - Coñece as calidades moldeables do algodón e obten resultados plásticos axeitados.	

para aprender gozando. - Aprender a usar as ceras e colorear modelos sinxelos logo de observacción minuciosa de. - Mostrar confianza na propia capacidade creativa (colorear libremente, imaxinar situacións posibles...)			- Aplica as témperas sobre un modelo observado previamente buscando un resultado esteticamente apreciable. - Colorea os modelos que se lle ofrecen seguindo a orde paulatina das indicacións que se lle dan respecto ao uso edas ceras. - Colorea harmoniosamente os elementos dunha composición, recórtaos con exactitude e despois colócaos no lugar axeitado.	

TRIMESTRE 2				
Obxectivos	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Competencias**
- Utilizar a técnica do recortado irregular de papeis de cores para representar un cabalo ao encher o interior. - Visualizar todos os elementos que constitúen unha paisaxe e interpretar as ordes distribuíndoos sobre un fondo dado. - Afianzar a técnica do recortado a tesoira e gozar coa súa realización. - Discriminar composicións con formas básicas diferentes para ser capaz de facer representacións orixinais combinando unhas e outras. - Empregar ludicamente a liña e as formas, completando os esquemas arbóreos propostos. - Reproducir modelos humanos mediante o debuxo e o coloreado.	- A figura humana: cabeza de fronte e de perfil. Observación de proporcións e trazos de a cara. Experimentación don diferentes xestos: alegría, enfado, reflexión, tristura. - Animais: Uso de formas básicas para definir diferentes animais. Aves: Disposición e coloreada da súa plumaxe logo de análise detallada. Coloreado dun león e dunha bolboreta con tramas. Animais acuáticos: Sombreado dunha peixeira. - Plantas: Observación de froitos naturais de consumo frecuente. Recortado e pegado de pezas sobre un modelo froiteiro. - Obxetos: vehiculo de transporte. Recortable. Decorado de obxetos coas tramas propostas. Invención	- Seleccionar con facilidade os materiais necesarios para a realización da tarefa e aplícalos con corrección. - Recoñecer e sitúar elementos característicos dunha paisaxe no lugar axeitado sobre o papel. - Experimentar coa técnica do recortado gozando cos logros conseguidos. - Identificar as distintas formas básicas dunha composición e ser. capaz de inventar modelos diferentes facendo as combinacións que cree axeitadas. - Colorear completando e diferenciando os esquemas das árbores propostas. - Debuxar e colorear correctamente os modelos humanos suxeridos. - Deseñar máquinas fantásticas a partir dun modelo e	- Selecciona con facilidade os materiais necesarios para a realización da tarefa e aplícaos con corrección. - Recoñece e sitúa elementos característicos dunha paisaxe no lugar axeitado sobre o papel. - Experimenta coa técnica do recortado gozando cos logros conseguidos. - Identifica as distintas formas básicas dunha composición e é capaz de inventar modelos diferentes facendo as combinacións que cree axeitadas. - Colorea completando e diferenciando os esquemas das árbores propostas. - Debuxa e colorea correctamente os modelos humanos suxeridos. - Deseña máquinas fantásticas a partir dun modelo e	- CCEC - CSC - CAA - CCL - CMCCT - CSIEE - CD

- Expresar de forma espontánea vivencias fantásticas con fins lúdicos e crear máquinas ou dispositivos que elaboren productos sorprendentes. - Imaxinar situacións divertidas nas que aparexcan elementos ou personaxes fantástios. Describilas verbalmente e reproducilas pictoricamente. - Coñecer as propiedades dalgúns materiais comúns e as súas posibilidades comunicativas e lúdicas. - Representar os xestos da cara sobre modelos ofrecidos incompletos. - Mostrar confianza e seguridade no uso do grafito ao realizar os modelos propostos. - Arender a planificar individualmente as fases do proceso de execución dunha composición paisaxística.	de novas tramas e aplicación sobre novos modelos. - Paisaxe segundo as estacións do ano. Aspectos visuais da caracterización temporal dunha paisaxe. Elección de tonalidades e axeitada aplicación sobre os elementos de casa paisaxe. - Creatividade: Motivos decorativos. Deseño de fantasia para decorar. Diferentes clases de tramas. Creación de grecas con liñas diversas.	facer que elabore productos orixinais e rechamantes. - Esfórzase en imaxinar seres fantásticos e reprodúceos axilmente sobre o papel, aplicando o colorido de modo orixinal. - Aplicar con acerto diferentes pigmentos de cor na consecución de animais atraentes. - Observar as expresións de distintos rostros e produce xestos equivalentes en varios óvalos faciais. - Manexar habilmente o grafito para perfilar e sombrear un robot. - Ser capaz de organizarse antes de comenzar a realización dun traballo e producir resultados correctos. - Colorear con témperas o modelo dado buscando un acabado apreciable. - Manipular e experimentar o coloreado con ceras bran-	fai que elabore productos orixinais e rechamantes. - Esfórzase en imaxinar seres fantásticos e reprodúceos axilmente sobre o papel, aplicando o colorido de modo orixinal. - Aplica con acerto diferentes pigmentos de cor na consecución de animais atraentes. - Observa as expresións de distintos rostros e produce xestos equivalentes en varios óvalos faciais. - Manexa habilmente o grafito para perfilar e sombrear un robot. - É capaz de organizarse antes de comenzar a realización dun traballo e produce resultados correctos. - Colorea con témperas o modelo dado buscando un acabado apreciable. - Manipula e experimenta o coloreado con ceras bran-	

- Aplicar a técnica do coloreado con cera branda sobre os modelos ofrecidos e procurar obter cores de clara definición. - Utilizar a linguaxe plástica para expresar os sentimientos. - Gozar do resultado estético logrado ao aplicar detalladamente a cor.		das e analizar os resultados. - Colorear creativamente as pezas dun crebacabezas, gozando, despois, ao recompoñer a paisaxe producida. - Analizar a situación mostrada pola imaxe e comunicar o que sente respecto á intervención do personaxe sobre as plantas. - Comparar os diferentes resultados obtidos na realización dun mesmo exercicio e valora os traballos alleos.	das e analiza os resultados. - Colorea creativamente as pezas dun crebacabezas, gozando, despois, ao recompoñer a paisaxe producida. - Analiza a situación mostrada pola imaxe e comunica o que sente respecto á intervención do personaxe sobre as plantas. - Compara os diferentes resultados obtidos na realización dun mesmo exercicio e valora os traballos alleos.	

TRIMESTRE 3				
Obxectivos	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Competencias**
- Experimentar nalgunhas composicións plásticas con novas texturas (teas) e descubrir as súas posibilidades expresivas. Comparar os resultados cos doutras técnicas. - Coñecer as aplicacións da cor para achegar beleza plástica ao corpo humano e a súa vestimenta. - Aprender a aplicar o coloreado de modo correcto, en canto ao trazo e aos detalles engadidos, para conseguir imitar a cuberta nos peixes. - Aplicar as técnicas do recortado e o pegado con cortes seguros e precisos. Combinar as pezas ata formar unha bonita construción de cores. - Potenciar a lectura de imaxes diversas; verbalizalas e interpretalas plasticamente de forma orixinal. - Desenvolver a sensibilidade e o gusto polo belo e o creativo.	- Figura humana: o corpo nu e vestido. Posturas en movemento. - Animais: cubertas de peixes e aves. Habitantes dunha árbore, mamíferos. - Plantas: flores, árbores. - Obxectos: formados por figuras xeométricas (rectángulo, cadrado, óvalo, círculo, triángulo). - Paisase: de día, de noite, de campo, con animáis. - Creatividade: vehículos fantásticos, composición abstracta.	- Descobrir o uso de materiais comúns como unha forma máis de expresión e representación plástica. - Manipular con confianza as teas e emprégaas de forma lúdica. - Aplicar con acerto diferentes pigmentos de cor na consecución de expresión corporal. - Colorera as cubertas animais imitando os modelos e engadindo detalles que as caracterizan. - Recortar e pega os elementos dunha composición plástica, recoñecendo a importancia que ten o emprego coidadoso destas técnicas no resultado final do traballo. - Expresar verbalmente as imaxes que se lle mostran e interprétaas plasticamente de modo autónomo e orixinal. - Identificar os elementos que aparecen nunha com-	- Descobre o uso de materiais comúns como unha forma máis de expresión e representación plástica. - Manipula con confianza as teas e emprégaas de forma lúdica. - Aplica con acerto diferentes pigmentos de cor na consecución de expresión corporal. - Colorea as cubertas animais imitando os modelos e engadindo detalles que as caracterizan. - Recorta e pega os elementos dunha composición plástica, recoñecendo a importancia que ten o emprego coidadoso destas técnicas no resultado final do traballo. - Expresa verbalmente as imaxes que se lle mostran e interprétaas plasticamente de modo autónomo e orixinal. - Identifica os elementos que aparecen nunha composición floral e relaciónaos correctamente. - Recorta e pega con coidado	- CCEC - CSC - CAA - CCL - CMCCT - CSIEE - CD

- Analizar e identificar as cores empregadas na representación dalgúns momentos do día (amañecer, atardecer e noite) e aplicalos con corrección en cada caso. Comparar, despois, os resultados. - Representar situacións imaxinadas e iniciarse na experimentación (manchas de cor con tapóns de rolla) como medio de desenvolvemento creativo. - Observar modelos con formas básicas iguais e transformalos noutros que sexan completamente diferentes en canto á súa utilidade. - Identificar imaxes do ámbito e establecer relacións sinxelas entre a realidade e a súa representación plástica. - Explorar ludicamente as distintas clases de animais determinadas polas súas cubertas, como a plumaxe das aves, e comparar os elementos de voo. - Utilizar a técnica do debuxo		posición floral e relaciónalos correctamente. - Recortar e pegar con coidado cada peza dunha colaxe floral. - Analizar con precisión momentos distintos do día e da noite, localizar as diferencias e empregar os tons adecuados en cada ocasión, comparándoos cos modelos. - Utilizar manchas de cor mostrando intrese polo resultado a obter. - Analizar as formas básicas dos obxectos e con elas crea outros completamente diferentes. - Extraer das imaxes caracteristicas identificadoras do seu referente real. - Saber utilizar liñas e óvalos para encaixar a cabeza, o corpo e as extremidades dalgúns animais. - Colorear as cubertas animais imitando os modelos. - Manexar con soltura o lapis no repaso e o sombrea-	cada peza dunha colaxe floral. - Analiza con precisión momentos distintos do día e da noite, localiza as diferencias e emprega os tons adecuados en cada ocasión, comparándoos cos modelos. - Utiliza manchas de cor mostrando intrese polo resultado a obter. - Analiza as formas básicas dos obxectos e con elas crea outros completamente diferentes. - Extrae das imaxes caracteristicas identificadoras do seu referente real. - Sabe utilizar liñas e óvalos para encaixar a cabeza, o corpo e as extremidades dalgúns animais. - Colorea as cubertas animais imitando os modelos. - Manexa con soltura o lapis no repaso e o sombreado do corpo dos animais. - Progresa no uso da aplicación das ceras brandas ao levar a cabo o coloreado de	

a lapis no trazado e o sombreado do corpo dos animais. - Afianzar o coñecemento das propiedades de pigmentos brandos como as ceras e das súas posibilidades plásticas. - Mostrar seguridade no uso das témpèras e aplicalas con limpeza para conseguir un resultado estético. - Seguir correctamente as instruccións que se dan para a realización do cuño: coloreado, pregado e pegado do modelo co fin de que o resultado sexa o mellor posible.		do do corpo dos animais. - Progresar no uso da aplicación das ceras brandas ao levar a cabo o coloreado de modelos sinxelos. - Observar un modelo e é capaz de reproducilo manexando habilmente o pincel na aplicación da cor. - Extraer con soltura as pezas acuñadas e seguir atentamente todas as pautas que se dan para realizar un obxecto tridimensional.	modelos sinxelos. - Observa un modelo e é capaz de reproducilo manexando habilmente o pincel na aplicación da cor. - Extrae con soltura as pezas acuñadas e segue atentamente todas as pautas que se dan para realizar un obxecto tridimensional.	

VALORES

CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

- Valorar o uso responsable das fontes de enerxía do planeta.
- Consolidar unha forma persoal de ser respectable e digna.
- Entender a importancia de dereitos básicos como é a educación.
- Mellorar na resistencia á frustración como algo conveniente para superar as dificultades da vida.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE:

- Toma de conciencia da limitación de recursos enerxéticos.
- Explica a importancia de quererse a un mesmo e de querer aos demais.
- Entende a importancia dunha boa educación.
- Representa a súa personalidade de xeito positivo.

➢ PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Procedementos de avaliación continua

Para realizar a avaliación do alumnado fixaremos tres momentos:

- Avaliación inicial: partiremos da información da familia, do informe do curso anterior (ben se a alumna/o procede doutro centro ou pola contra se xa estaba escolarizado no centro), tamén contemplaremos durante os primeiros días da clase o comportamento e desenvolvemento da nena/o mediante unha observación directa e, ao inicio de calquera unidade didáctica levarase a cabo unha exploración de coñecementos previos.

- Avaliación formativa: empregaremos unha observación directa e sistemática sobre os diferentes aspectos:

    - Grao de participación e interese nas tarefas colectivas.
    - Progresos e dificultades dos novos contidos.
    - Revisión diaria das actividades individuais.
    - Corrección de actividades na aula en gran grupo, pequeno grupo ou de maneira individual.

  Dita avaliación recollerase nun boletín informativo ao remate de cada trimestre que será entregado as familias.

- Avaliación sumativa ou final: mediante esta avaliación coñeceremos e valoraremos os resultados acadados polo alumno ao remate do curso e do nivel.

Á hora de determinar se a avaliación é positiva ou se debemos adoptar as medidas de reforzo pertinentes, tomaranse como referente os **criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe** que veñen sinalados en cada unha das distintas disciplinas.

Sinalaremos tamén neste epígrafe a **avaliación da propia programación**. Ao remate de cada unidade didáctica valorarase se a programación é acorde ao alumnado ao que vai dirixido. Este proceso será levado a cabo mediante a observación e revisión do traballo dos alumnos e alumnas ao longo de cada unidade.

Os contidos que non se chegaron a acadar ou nos que se fallou volveranse a retomar empregando outra metodoloxía diferente.

Ao final de cada trimestre e do curso tamén se fará unha avaliación da práctica docente, a cal nos sirve entre outras cousas para adoptar medidas, ver en que se fallou e como se poden remediar esas equivocacións.

Instrumentos de avaliación

Os instrumentos que empregaremos neste curso para todas as áreas son: follas de seguimento, exercicios escritos, control e seguimento da cadernos, libros ou cadernos de traballo, anecdotario... O mestre ou mestra poderá pasar, ocasionalmente, algunha proba obxectiva ao seu grupo, pero sempre tendo en conta que estas deberán ter carácter experimental. É dicir, servirán unicamente para ir afacendo aos nenos e nenas ás normas e rutinas da proba escrita, e non para avaliar. Nestes cursos, o verdadeiro peso da avaliación recaerá no traballo diario dos alumnos/as.

Para valorar aos alumnos de segundo de primaria, as mestras que impartimos docencia nestes grupos teremos en conta os seguintes aspectos:

- Os exercicios realizados na aula.
- As participacións no encerado ou noutras situacións nas que se esixa.
- Respostas das preguntas diarias.
- Boa presentación nos cadernos, libros ou materiais a empregar na aula.
- O traballo puntual de reforzo para a casa.
- Interese e motivación.
- Comportamento, convivencia e respecto, por un lado, cara as compañeiras/os do mesmo curso ou doutro curso, e polo outro, e de cara os mestres ou profesionais non docente.

As alumnas/os daráselles esta información ao comezo do curso e recordaráselle sempre e cando se vexa necesario ao longo do curso. Tamén se lle notificará ás nais/pais ou titoras/es legais na reunión inicial do curso ou por outro medio de comunicación se non puideron asistir á mesma.

➢ METODOLOXÍA

Durante a etapa de Primaria e, máis especialmente nas idades temperás, a **atención á diversidade** deberá ser o eixo fundamental do proceso de ensino-aprendizaxe. Deste xeito procuramos garantir un ensino máis individualizado que atenda ás necesidades de cada alumno/a e aos seus distintos estilos e ritmos de aprendizaxe. Este principio traducirase no emprego das seguintes estratexias:

- A secuenciación flexible de contidos, que nos permitirá atender aos distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado.

- O emprego de diferentes tipos de agrupamentos. Fomentarase tanto o traballo individual, fundamental no desenvolvemento da súa autonomía e competencia para aprender a aprender, como tamén o traballo colaborativo e en equipo, que cumpre un importante papel na adquisición da competencia cívica e social, así como na de desenvolvemento do espírito emprendedor.

- Uso de distintos recursos e materiais. Neste epígrafe faremos mención ás Tecnoloxías da Información e Comunicación, de vital importancia no currículo e que integraremos no desenvolvemento das distintas sesións, pero tamén ao material de reforzo e ampliación que usaremos en distintos formatos.

Outro dos principios fundamentais da metodoloxía é o **desenvolvemento integrado das competencias**, é dicir, o deseño de actividades e tarefas que esixan traballar en distintas competencias de forma combinada.

Por outra banda, neste curso daráselle especial importancia ao desenvolvemento de estratexias de **comprensión lectora**, que traballaremos a través de textos e imaxes en calquera soporte e formato.

➢ MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Libros de texto

Ademais de outros materiais de uso común para todas as áreas, como son: o caderno de pauta dobre, caderno de cuadrícula, lapis e goma, pegamento, tesoiras, cartolinas, etc.

Cabe sinalar tamén neste epígrafe as fichas de traballo deseñadas polo titor/titora e os recursos dixitais dos que dispomos dentro da aula e nas instalacións do centro. Entre eles, os de uso máis común:

- Programas educativos
- Ordenador e proxector de aula

➢ CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Ao longo deste curso empregaranse os seguintes criterios de cualificación:

70% Traballos escritos, probas orais

20% Traballo na aula.

10% Actitude e comportamento.

➢ MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Dentro dunha aula podemos atopar diferenzas no alumnado, como diferentes estilos cognitivos, ritmos de aprendizaxe, intereses e diferentes situación persoais e sociais, por iso, se queremos acadar unha escola para todos con capacidade de atender as necesidades de cada un, é dicir, unha escola inclusiva, debemos temos que levar a cabo:

Medidas de reforzo e de atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo:

- Medidas curriculares: mediante o traballo de programas didácticos e adaptacións curriculares.
- Medidas organizativas: traballarase o reforzo e os apoios educativos.
- As adaptacións son de distintos tipos e abarcan desde:
    - Adaptacións metodolóxicas de agrupamentos, de espazos, tempos e grao de complexidade das actividades.
    - Introdución de actividades alternativas e/ou complementarias.
    - Selección de materiais específicos (lectura perceptivo-global, textos curtos e esquemáticos, estimulación visual con imaxes en fotografía, debuxo gráfico, pictogramas,...) e uso das TIC.
    - Adaptacións nos obxectivos, contidos e avaliación (priorizando, secuenciando e/ou eliminando contidos, obxectivos ou criterios de avaliación) levados a cabo tras a aprobación dunha ACI, por parte de Inspección Educativa.
- No caso do alumnado de incorporación tardía ao sistema educativo, tal e como se recolle no artigo 78 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de presentar un desfase curricular de máis de dous anos, poderá ser escolarizado no curso inferior ao que lle correspondería por idade. Para este tipo de alumnado empregaremos materiais coma o UDICOM e o AVE.

Medidas de atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo derivadas da súa maior capacidade ou motivación para o aprendizaxe.

- Fichas de ampliación e profundización de cada unidade.
- Ensinanza titorizada.
- Aplicación das TICs.
- Traballos de investigación.
- Realización de hipóteses.
- Lecturas e consultas de forma libre.

➢ ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Tal e coma se contempla no novo currículum, existen unha serie de elementos transversais que iremos traballando ao longo do curso a través das distintas áreas e disciplinas. Así como, se é o caso, a través das diferentes actividades complementarias e extraescolares que se leven a cabo.

Son elementos transversais:

1 A comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional.

2 A igualdade de oportunidades, que na nosa programación traducimos en medidas de flexibilización tales coma alternativas metodolóxicas e/ou adaptacións curriculares.

3 A igualdade entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero, así como tamén a resolución pacífica de conflitos. Temas que adoitan xurdir de forma espontánea no día-a-día dunha clase e nos que pomos especial énfase en actividades coma o Día da Paz ou o Día da Muller Traballadora.

4 O desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor, que traballaremos fomentando aptitudes coma a creatividade, a iniciativa, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.

5 A seguridade viaria, co fin de que o alumnado coñeza os seus dereitos e deberes coma usuarios das vías.

➢ ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Solicitaremos todas as actividades complementarias que consideremos de interese para o alumnado do 2º nivel.